

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 29. syyskuuta 2021
(OR. en)

12304/21

Toimielinten välinen asia:
2018/0216(COD)

AGRI 443
AGRILEG 207
AGRIFIN 114
AGRISTR 65
AGRIORG 107
CODEC 1268
CADREFIN 422

ILMOITUS

Lähtettäjä: Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Kom:n asiak. nro: 9645/18 + COR 1 + ADD 1

Asia: YMP:n strategiasuunnitelmien valmistelu
– *Keskustelu*

Valtuuskunnille toimitetaan ohessa puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja jäsenvaltioiden YMP:n strategiasuunnitelmien valmistelusta sekä kysymyksiä maatalous- ja kalastusneuvostossa 11.–12. lokakuuta 2021 käytävää ministerien keskustelua varten.

Puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja jäsenvaltioiden YMP:n strategiasuunnitelmien valmistelusta

Euroopan komissio esitti 1. kesäkuuta 2018 kolme lainsäädäntöehdotusta, joiden tarkoituksena on saada YMP tulevaisuuden tarpeisiin sopivaksi. YMP:n uudistuksessa painotettiin siirtymistä vaatimusten noudattamiseen perustuvasta lähestymistavasta tulos- ja suorituskykyperusteiseen lähestymistapaan. Tässä "uudessa täytäntöönpanomallissa" jäsenvaltiot saavat enemmän vapautta mukauttaa strategisen suunnittelun avulla suoria tukia sekä alakohtaisia ja maaseudun kehittämistoimia omiin tarpeisiinsa. Niiden on myös raportoitava saavutetuista tuloksista. Tuleva YMP sisältää uuden "vihreän" arkkitehtuurin, joka perustuu tiukempiin ympäristö- ja ilmastoehdoin, jotka viljelijöiden on täytettävä, sekä vapaaehtoisia lisätoimenpiteitä.

Uusi YMP rakentuu jäsenvaltioiden YMP:n strategiasuunnitelmien ympärille. YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksessa vahvistetaan yleiset parametrit, jotka ohjaavat niiden valmistelua, arviointia ja hyväksymistä. Ministerit korostivat useaan otteeseen, että YMP:n strategiasuunnitelmien hyväksymisen olisi perustuttava ainoastaan oikeudellisesti sitoviin säädöksiin. Tämä periaate sisällytettiin lopulta YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen määräyksiin osana toimielinten välisissä neuvotteluissa saavutettua poliittista yhteisymmärrystä, jonka ministerit vahvistivat maatalous- ja kalastusneuvostossa 28.–29. kesäkuuta 2021 ja jonka maatalouden erityiskomitea hyväksyi 23. heinäkuuta 2021 teknisen työn valmistuttua¹. Sekä Euroopan parlamentin että neuvoston on määrä hyväksyä ehdotus virallisesti ennen tämän vuoden loppua. Jäsenvaltioiden on toimitettava kansallisten strategiasuunnitelmiansa luonnokset komission arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi viimeistään 1. tammikuuta 2022.

¹ 106 artiklan 2 kohta "[...] *Arviointi perustuu yksinomaan säädöksiin, jotka ovat jäsenvaltioita oikeudellisesti sitovia*" (muotoilu sellaisena kuin se on heinäkuussa 2021 saavutetussa lopullisessa poliittisessa yhteisymmärryksessä (asiak. 11004/21 ADD 1 REV 2); lingvistijuristien on vielä viimeisteltävä lakiteksti.

YMP:n strategiasuunnitelmien laatiminen on haaste jäsenvaltioille, ja se on alusta alkaen aiheuttanut niille erityistä päänvaivaa. Prosessi koostuu useista vaiheista, joista osa on käynnissä rinnakkain. Usein on palattava prosessin aiempiin vaiheisiin ja tarkistettava strategisen suunnitelman luonnosta muun muassa päivitettyjen tietojen, sidosryhmien kanssa tehtyjen sopimusten, komission (epävirallisten) huomautusten ja ennakoarvioinnin perusteella. Samalla YMP:n uudistusta koskevan lainsäädännön viimeistely ja hyväksyminen on vielä kesken, mikä tekee tästä työstä vielä monimutkaisempaa, vaikka asetusten "sisältö" viimeisteltiin heinäkuussa 2021.

Komission hyväksyessä YMP:n strategiasuunnitelmia olisi varmistettava, että politiikka pannaan täytäntöön yhteisten tavoitteiden mukaisesti, että sillä saavutetaan odotetut tulokset ja että sen vaikutukset unionin tasolla ovat oikeudenmukaiset. Komission on erityisesti arvioitava ehdotettujen YMP:n strategiasuunnitelmien johdonmukaisuutta ja vaikutusta EU:n ympäristö- ja ilmastolainsäädäntöön ja -sitoumuksiin sekä Pelloilta pöytään -strategiassa ja biodiversiteettistrategiassa vuodeksi 2030 asetettujen EU:n tavoitteiden saavuttamiseen.

Komissio antoi joulukuussa 2020 kullekin jäsenvaltiolle räätälöityjä suosituksia siitä, miten laatia sellainen YMP:n strategiasuunnitelma, joka vastaa tarkoitustaan. Suositusten tarkoituksena on tukea jäsenvaltioita YMP:n strategiasuunnitelmien laatimisessa määrittelemällä keskeiset alat, joihin kunkin jäsenvaltion olisi keskityttävä.

Täytäntöönpanokauden alussa, ennen 31. joulukuuta 2023, komission on laadittava jäsenvaltioiden YMP:n strategiasuunnitelmista yhteenvetokertomus, jossa se arvioi jäsenvaltioiden yhteisiä ponnisteluja ja yhteistä kunnianhimoa erityisten tavoitteiden saavuttamiseksi ottaen huomioon Pelloilta pöytään -strategiassa ja EU:n biodiversiteettistrategiassa vuodelle 2030 asetut tavoitteet.

Avoimuus ja osallistavuus ovat YMP:n uudistuksen olennaisia piirteitä. Kuten maaseudun kehittämistä koskevassa ohjelmasuunnittelussa, jäsenvaltioiden on organisoitava YMP:n strategiasuunnitelmien laatimisprosessin puitteissa kumppanuus, jotta ne voivat tehokkaalla ja avoimella tavalla kuulla asiaankuuluvia kumppaneita, kuten asiaankuuluvia viranomaisia, talouselämän edustajia ja työmarkkinaosapuolia, mukaan lukien maatalousalan edustaja, ja muita asiaankuuluvia kansalaisyhteiskuntaa edustavia elimiä, sekä osallistaa kumppanit laatimisprosessiin. Kumppanuus antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden hyödyntää suunnitelmien laatimisessa saatavilla olevaa tietämystä ja asiantuntemusta ja lisäksi se parantaa tulevan politiikan hyväksyttävyyttä ja helpottaa sen täytäntöönpanoa.

Jäsenvaltiot valmistelevat parhaillaan strategiasuunnitelmiaan, jotka perustuvat myös komission maakohtaisiin suosituksiin. Koska YMP:n uudistuspaketista on päästy poliittiseen yhteisymmärrykseen ja virallinen hyväksyminen lähestyy, monien jäsenvaltioiden pitäisi olla YMP:n strategiasuunnitelmien viimeistelyvaiheessa ja valmiita toimittamaan ne suunnitelmien mukaisesti viimeistään 1. tammikuuta 2022. Jäsenvaltioiden enemmistöltä saadun epävirallisen palautteen perusteella vaikuttaa siltä, että lähes kaikki jäsenvaltiot ovat laatineet tarpeiden arvioinnin ja tukitoimistrategian, joita tarkistetaan ja päivitetään parhaillaan. Useimmissa jäsenvaltioissa on meneillään muita valmistelutoimia, kuten tukitoimien tukikelpoisuusedellytysten määrittäminen, tavoitteiden ja välitavoitteiden asettaminen kullekin tukitoimelle soveltuville tulosindikaattoreille sekä vuotuisten suunniteltujen tuotosten ja yksikkömäärien vahvistaminen tukitoimea kohden. Myös ennakoarvioinnit ja strategiset ympäristöarvioinnit ovat meneillään, ja ensimmäiset raportit ovat valmiina. Ensimmäiset julkiset kuulemiskierrokset on järjestetty, ja lisäkuulemisia on käynnissä tai suunnitteilla lähikuukausina.

Tätä taustaa vasten ministereitä pyydetään maatalous- ja kalastusneuvostossa 11.–12. lokakuuta 2021 kertomaan näkemyksensä siitä, miten strategiasuunnitelmien toimittaminen ja hyväksyminen on edistynyt erityisesti seuraavien kysymysten osalta:

1) Missä vaiheessa strategiasuunnitelmaluonnoksen laatiminen on? Onko laatimisessa ollut vaikeuksia?

2) Missä määrin arviointi- ja hyväksymisprosessin olisi oltava avoin, kun otetaan huomioon vastuuvollisuuden merkitys suhteessa suureen yleisöön, tavoite varmistaa jäsenvaltioiden yhdenvertainen kohtelu (pitäen mielessä myös YMP:n toimien suunnittelun joustavuus) ja oikea-aikaisen hallinnollisen valmistelun tarve EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla?

3) Mitkä ovat sidosryhmien kuulemisissa esiin tuomat keskeiset kysymykset? Liittyykö sidosryhmien kuulemisiin ja muiden hallintoelinten, kuten ympäristö- ja ilmastopolitiikasta vastaavien tahojen, kuulemiseen haasteita?